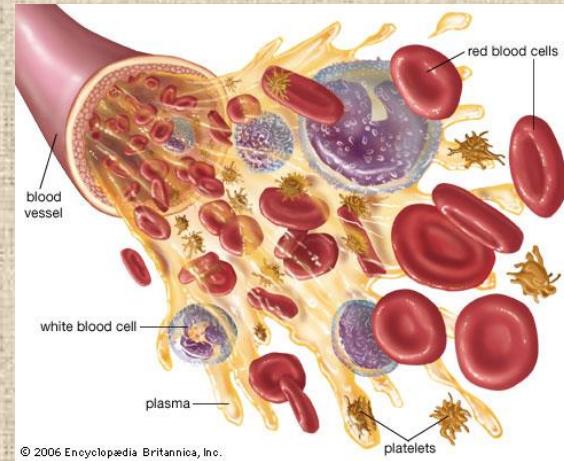
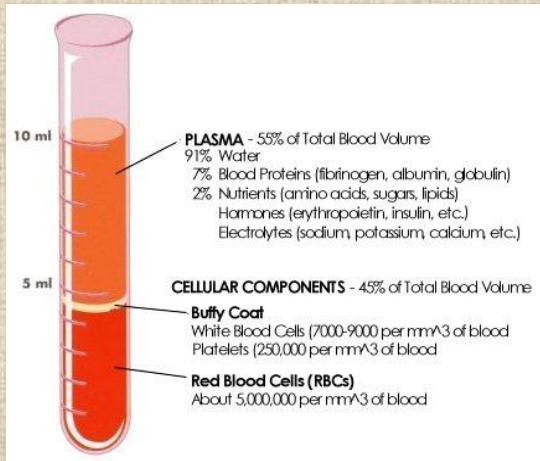

Krev

Krevní buňky (formované elementy)

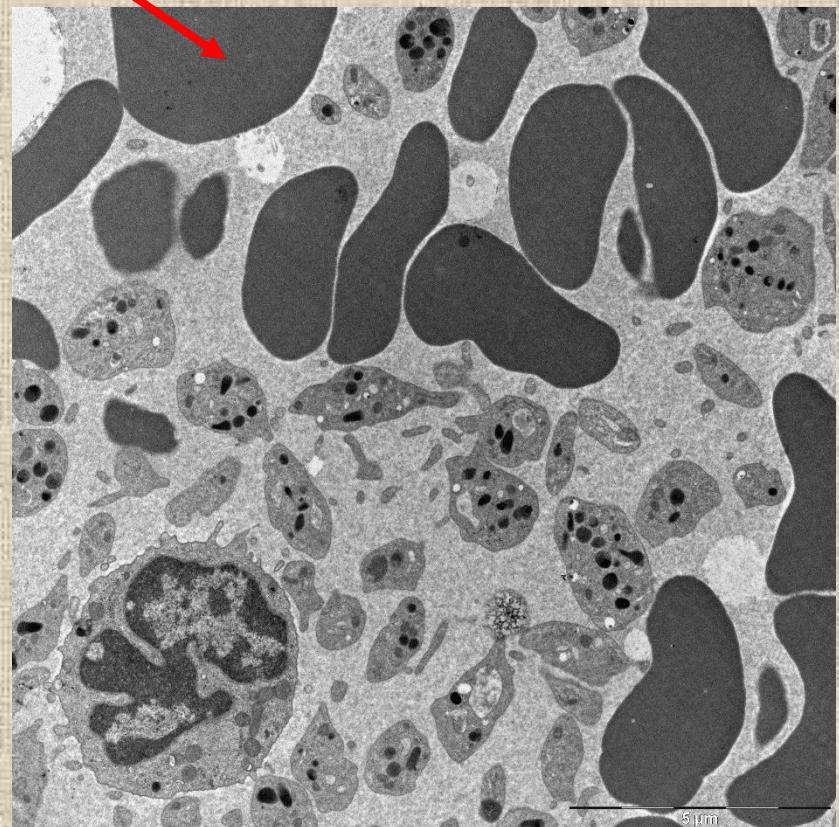
Red blood cells /RBC/ – **erytrocyty** - 4 – 6 milionů/ 1 µl

White blood cells /WBC/ – **leukocyty** - 5,000 – 9,000/ 1 µl

Platelets /PLT/ – **trombocyty** - 150,000 – 300,000/ 1 µl

ERYTROCYTY

- 4 – 6 milionů/ μl
- tvar: bikonkávní terčík
- velikost: **7.4 μm** (normocyt)
- struktura:
  - plazmalema
  - cytoplazma + hemoglobin 33 %
  - chybí jádro a buněčné organely
- životnost: 120 dní
- funkce: transport O_2 a CO_2

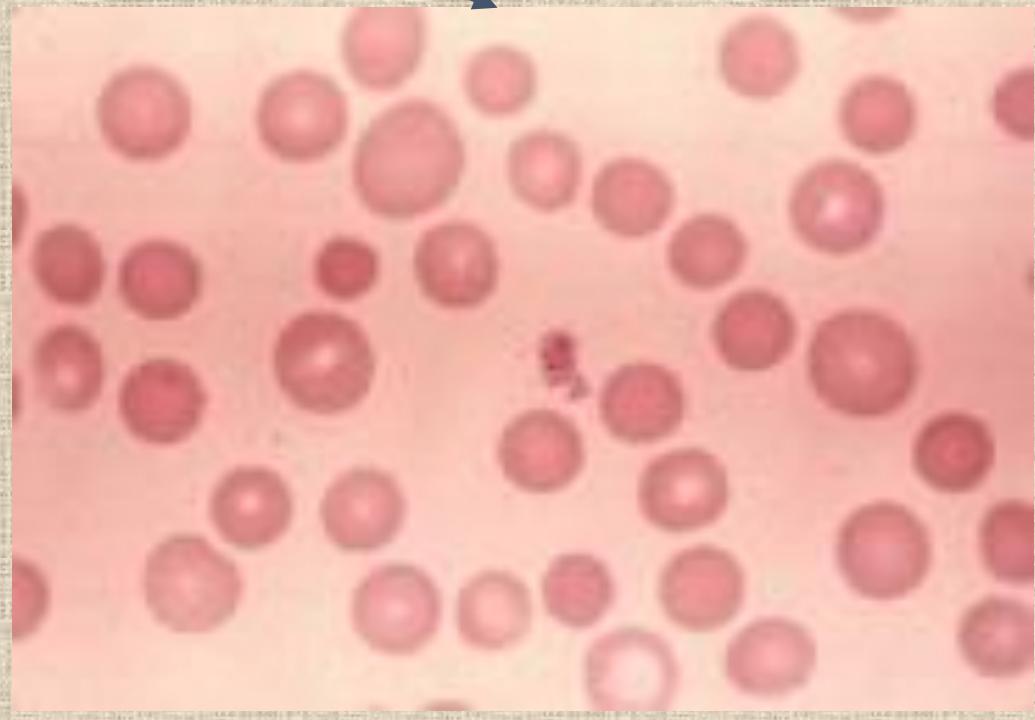
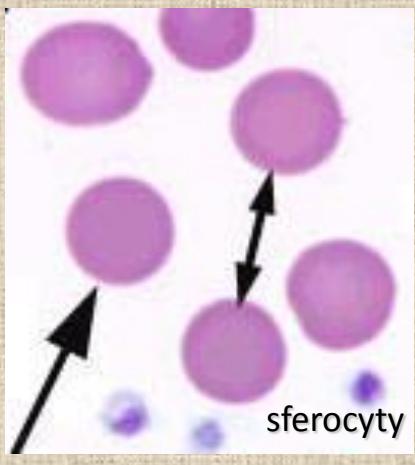

poikilocytóza a anisocytóza

různý tvar

různá velikost

např.

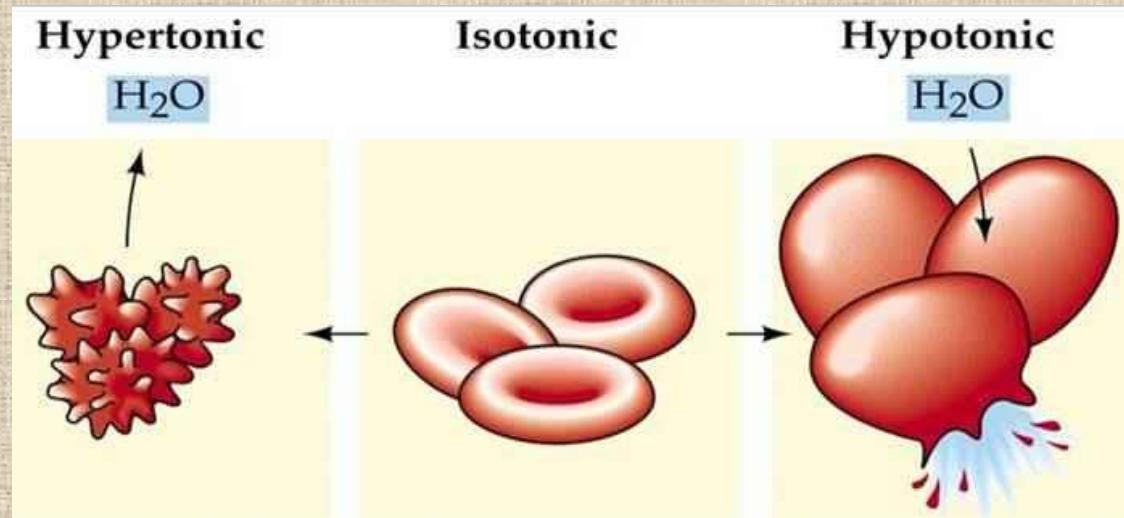

drepanocyty

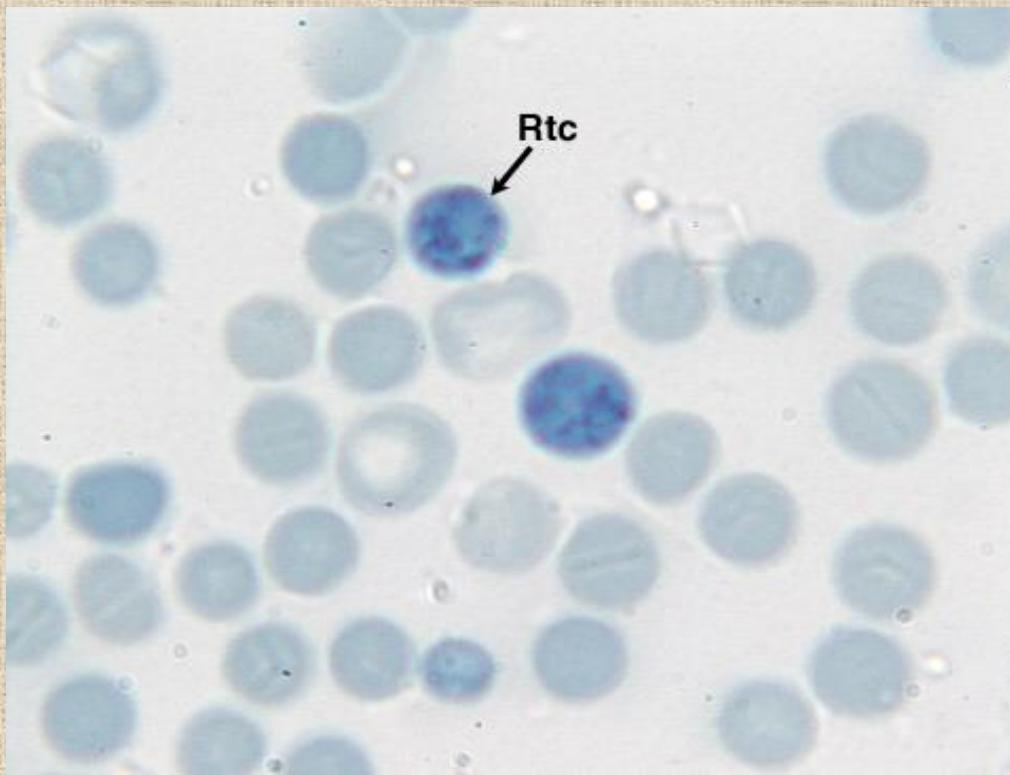
polyglobulie, polycytémie, erytrocytóza – zvýšený počet ery
anemie – snížený počet ery

- osmotická resistance a **hemolýza** (osmotický tlak má velký vliv na živé buňky, protože jejich membrány jsou permeabilní)
  - v hypertonickém roztoku – ery se smrštují → echinocyty
  - v hypotonickém roztoku – ery bobtnají, plazmalema praská - **hemolýza**

retikulocyty

- nezralé ery , v periferní krvi - 0.5 – 1.5 %
- obsahují zbytky organel /polyribosomy, mitochondrie – substantia reticulofilamentosa/
- v ery dozrávají během 24 – 48 hod
- znázornění - brilantkresylová modř

LEUKOCYTY

- granulocyty

- neutrofily
- eosinofily
- basofily

obecná charakteristika

polymorfonukleáry

acidofilní cytoplazma

specifická + azurofilní
granula

- agranulocyty

- lymfocyty
- monocyty

obecná charakteristika

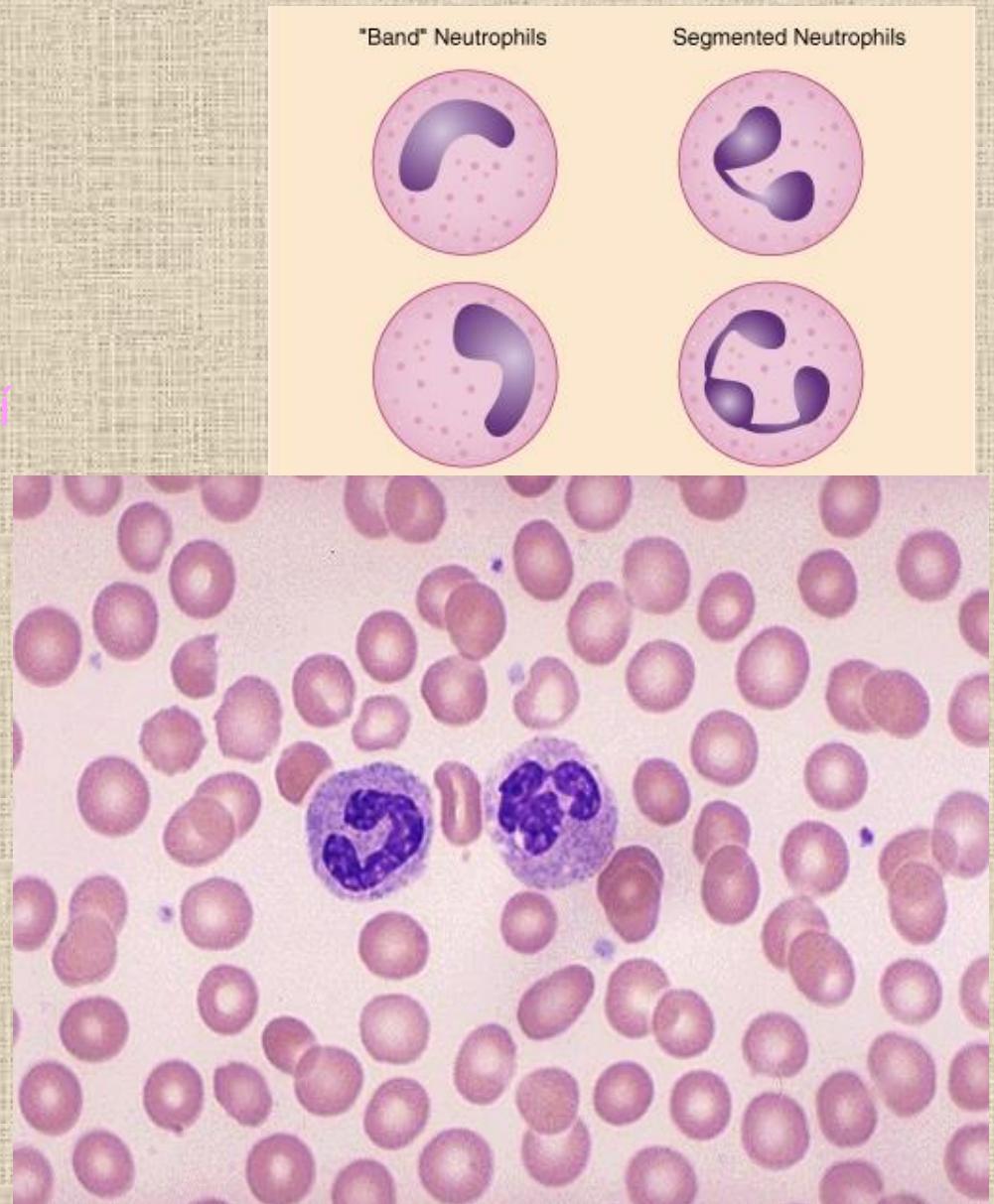
mononukleáry

basofilní cytoplazma

jenom azurofilní granula

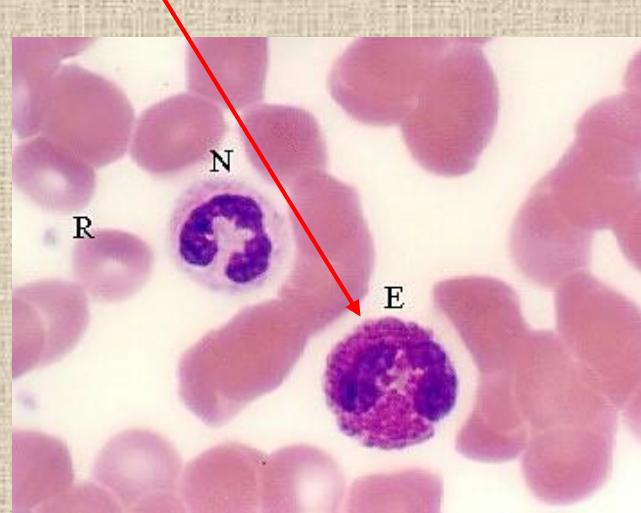
Neutrofilní granulocyty

- 71 % z DBOK
- $\varnothing$ 10 – 12 μm
- cytoplazma: acidofilní
- specifická granula: neutrofilní
- jádro:
tyčka (4 %) nebo segmenty
(67 %) - (2-5 segmentů)
- životnost: několik hodin nebo dní
- funkce: **mikrofág**

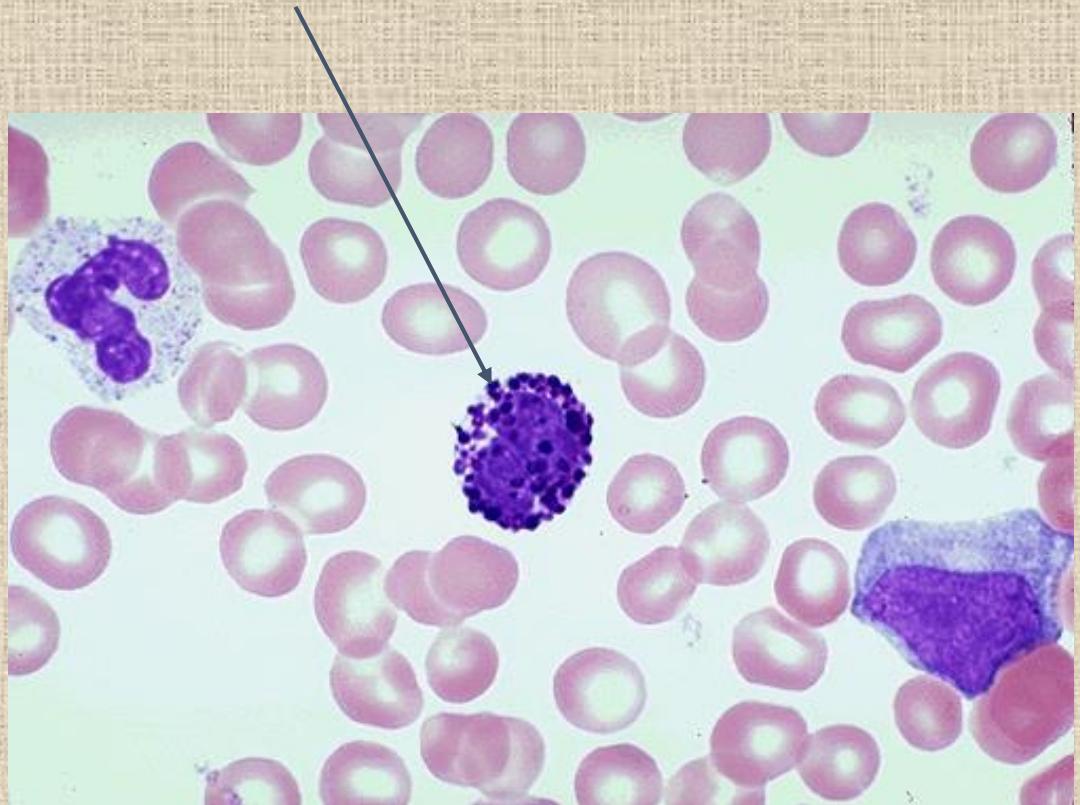
Eosinofilní granulocyty

- 1– 4 % z DBOK
- $\varnothing$ 12 – 14 μm
- cytoplazma: acidofilní
- specifická granula: **eosinofilní**
- jádro: 2 laloky propojené tenkým chromatinovým můstkom, připomíná činku nebo brýle
- funkce: fagocytóza komplexů antigen-protilátka
- ↑ - **eosinofilie** – alergie, parazitární onemocnění

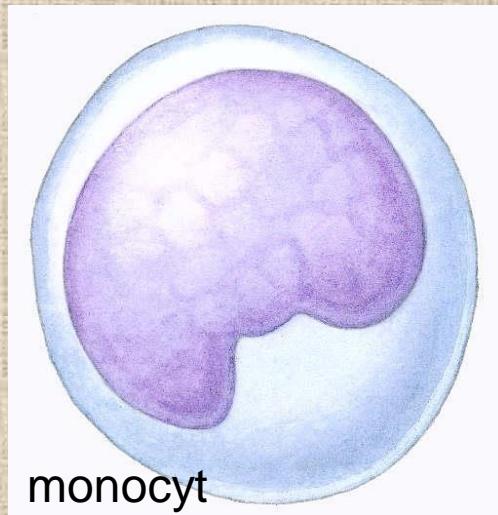
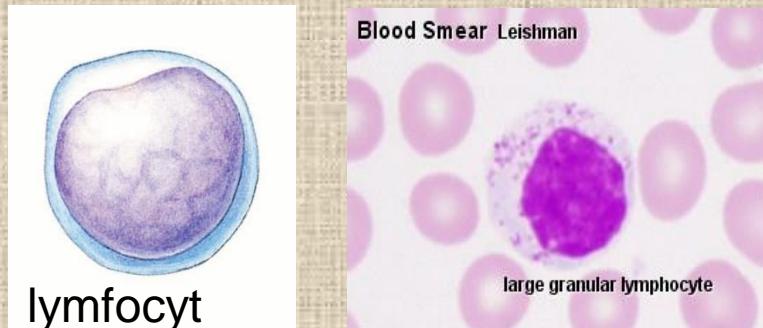
Basofilní granulocyty

- do 1 % z DBOK
- $\varnothing$ do 10 μm
- cytoplazma: lehce basofilní
- specifická granula:
  - **basofilní** - heparin, histamin, ..
- jádro:
nepravidelně laločnaté, tvar „tlustého písmene S“
- funkce: hypersensitivita

Agranulocyty

- **obecná charakteristika:**
  - mononukleáry – jádro je sférické, oválné nebo ledvinovité
  - **basofílní** cytoplazma
  - **chybí specifická** granula
  - azurofilní granula s lysosomálními enzymy

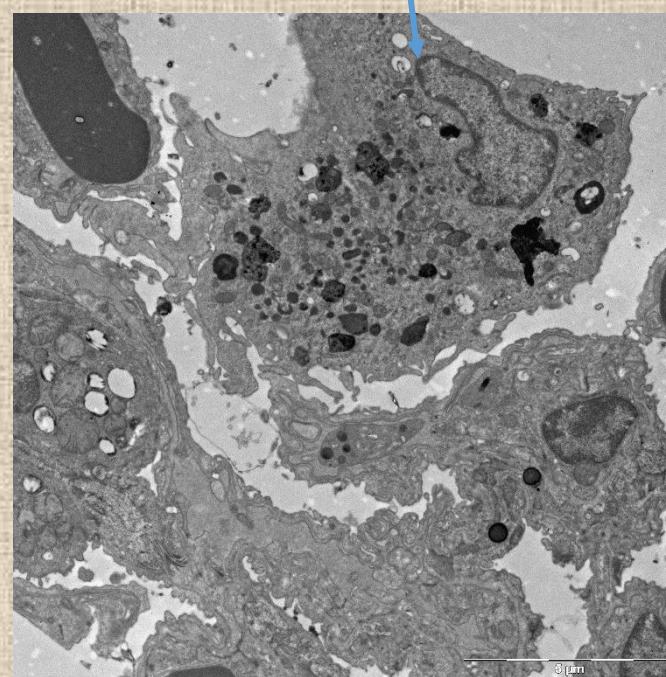
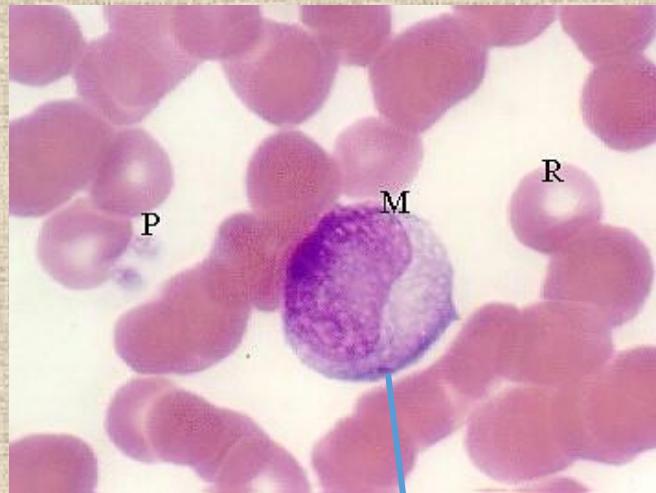
Lymfocyty

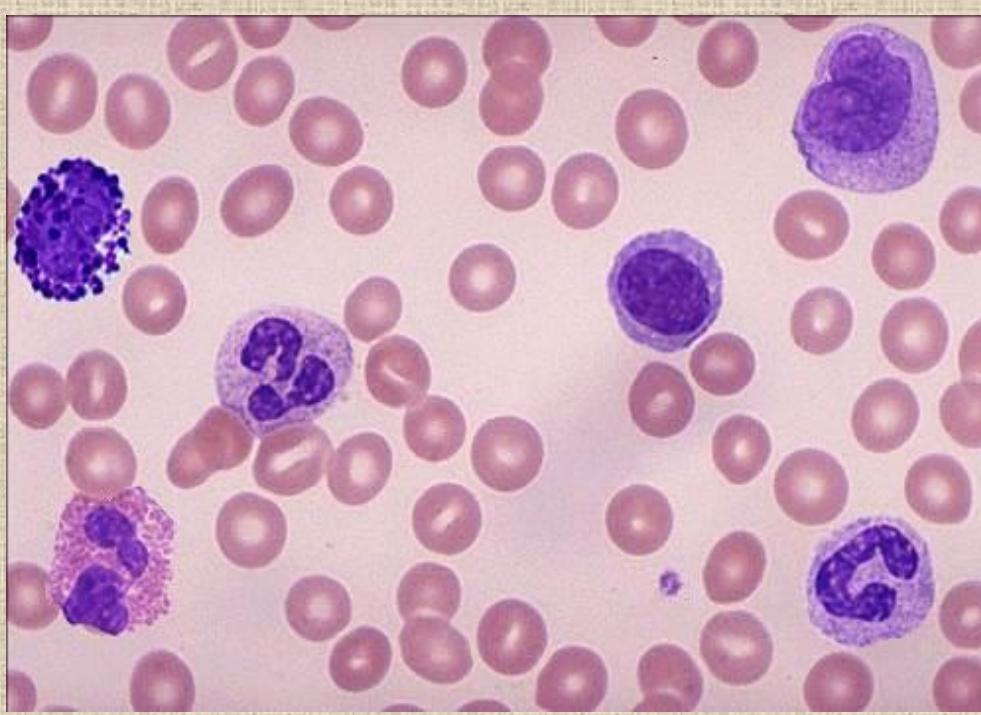
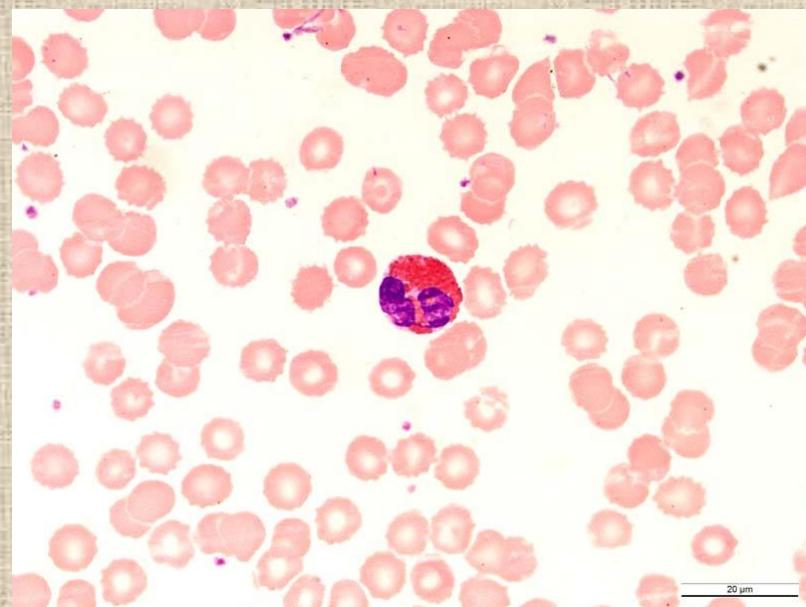
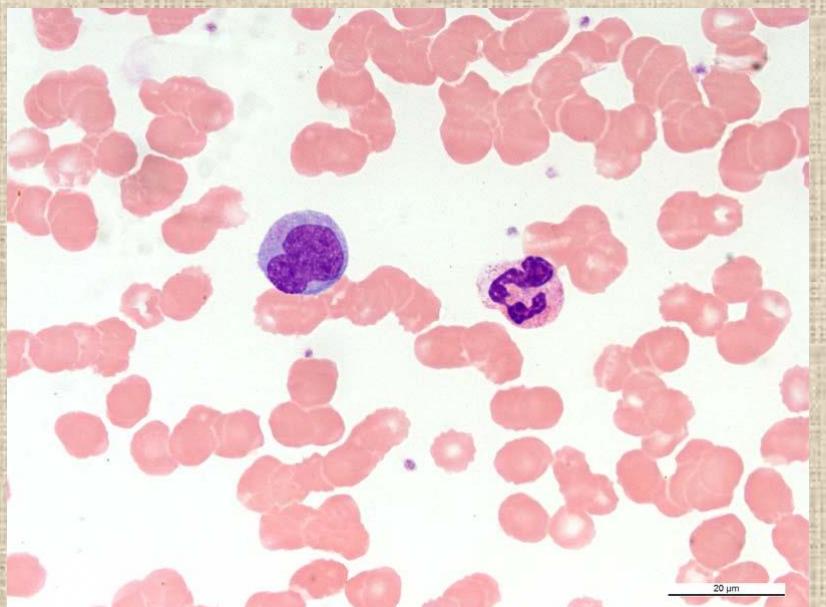
- **20 -25 %** z DBOK
- cytoplazma – modrá s azurofilními granuly, četné ribosomy
- jádro – kulaté, hyperchromatické
- třídění:
  - T- a B-lymfocyty
  - malé ($\varnothing 8 \mu\text{m}$),
střední ($\varnothing 10-12 \mu\text{m}$),
velké ($\varnothing 16-18 \mu\text{m}$)

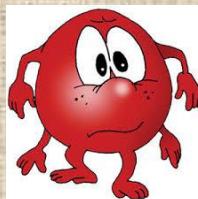
Monocyty

- 5 % z DBOK
- velikost: $\varnothing 15 - 20 \mu\text{m}$
- cytoplazma – objemná, šedomodrá, nespecifická granula a četné ribosomy
- jádro – ledvinovité až laločnaté, většinou v excentrické pozici, chromatin je jemně vláknitý
- funkce : ***makrofág***

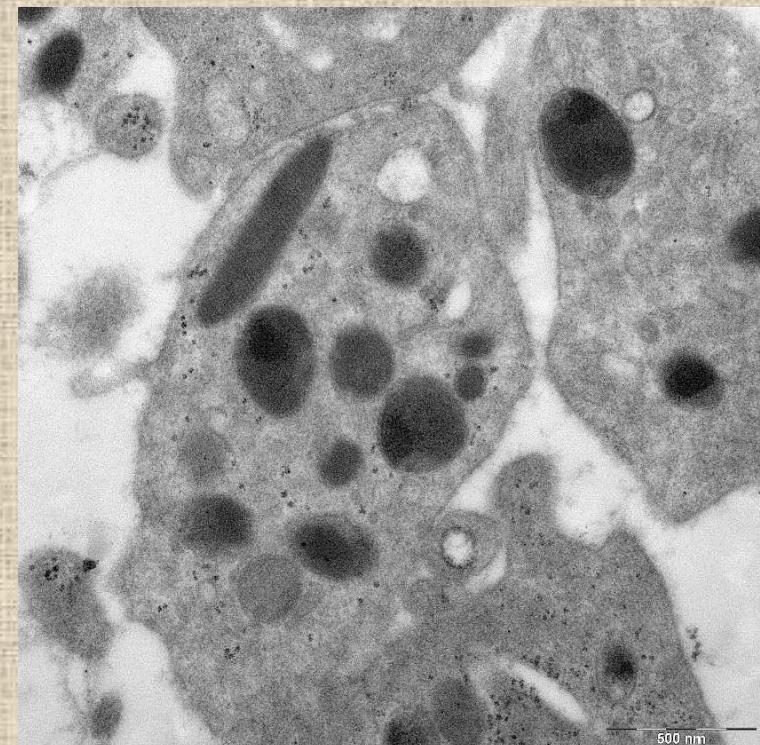
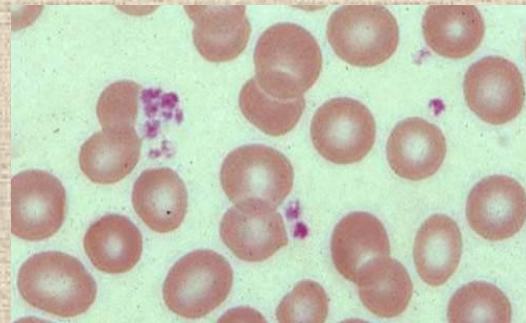

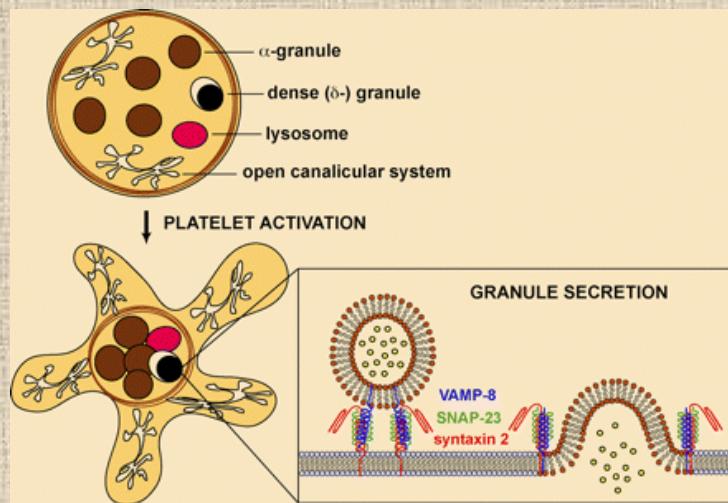
Trombocyty

- nejsou buňky, ale fragmenty cytoplazmy megakaryocytů
- tvar: primárně vřetenovitý, po aktivaci - pseudopodie
- velikost: 2 – 4 μm
- **hyalomera** světle modrá periferie
- **granulomera** červeně zbarvená zrníčka v centru destičky
- životnost: 10-12 dnů
- funkce : hemostáza /zástava krvácení/

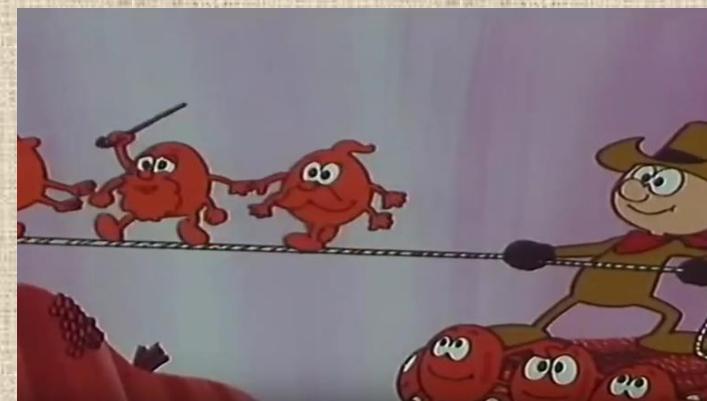

Trombocyty

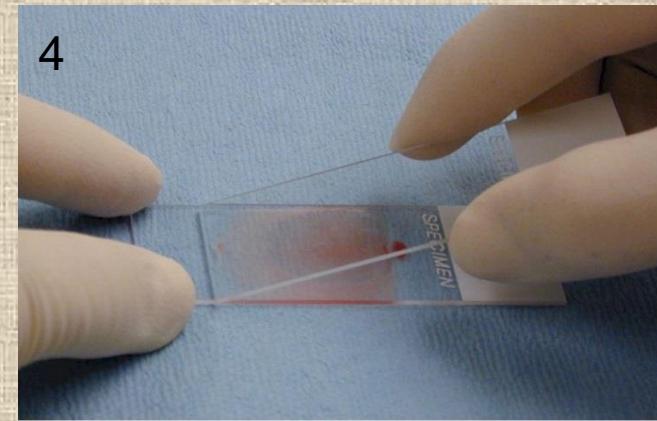
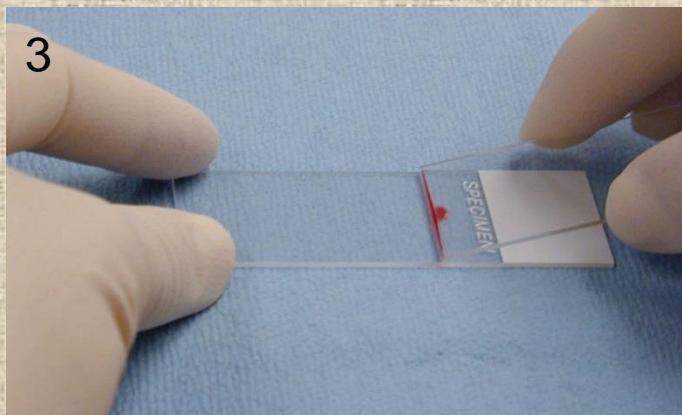
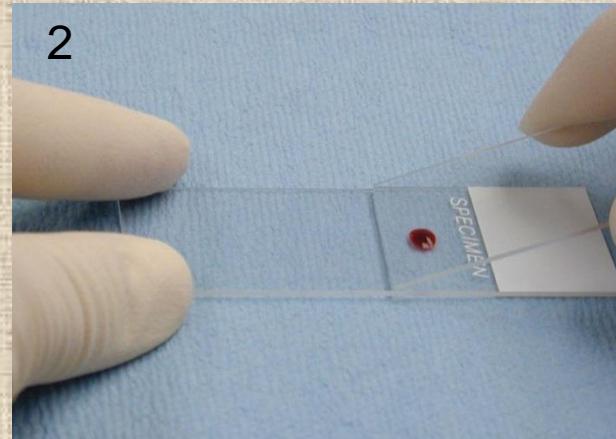
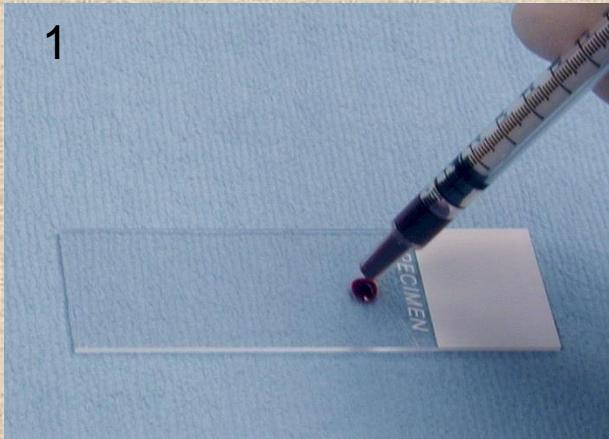
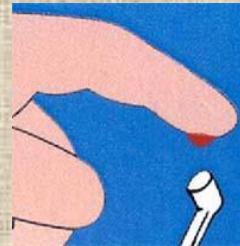

Aktivace

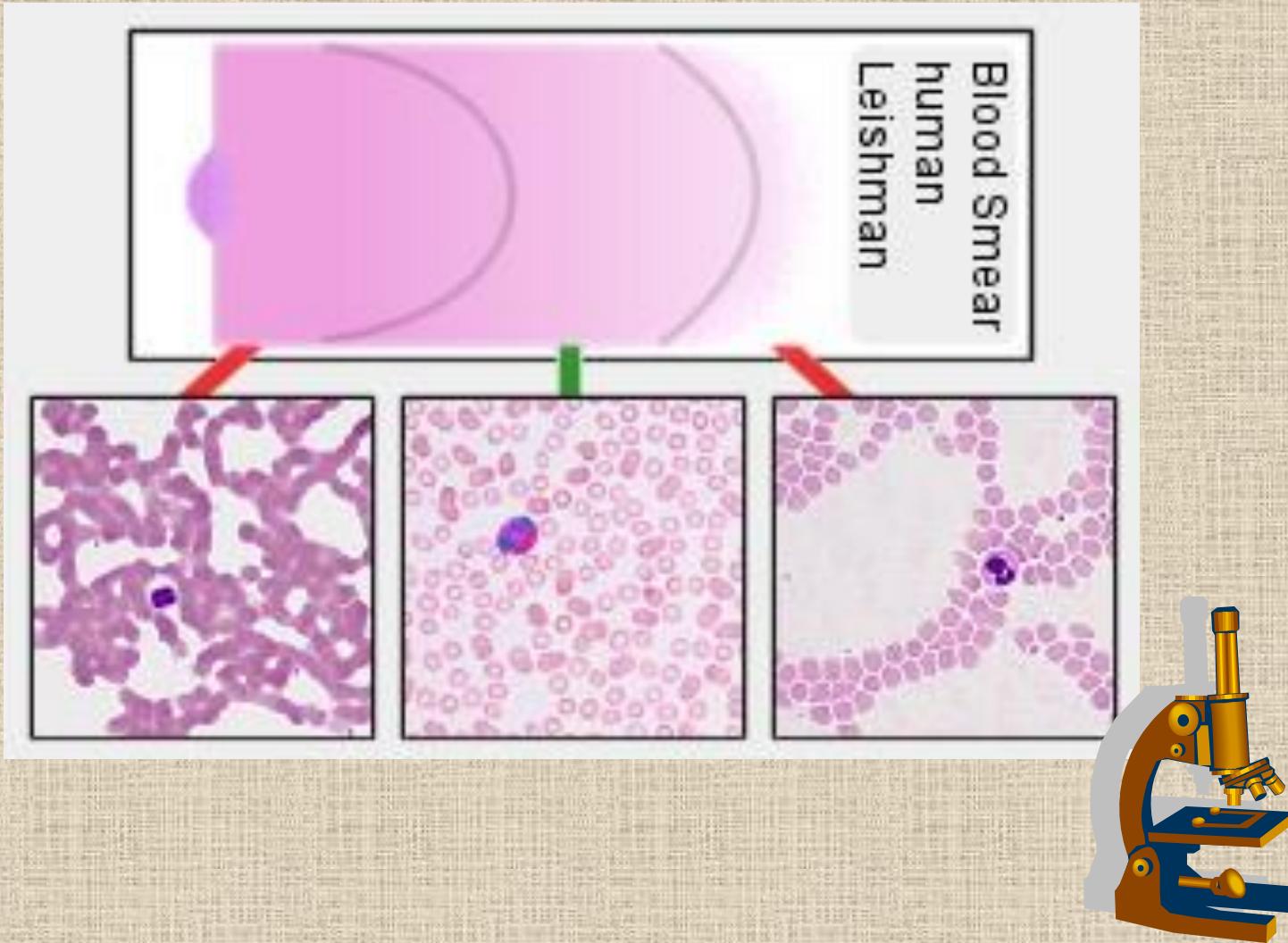
- změna tvaru, nové uspořádání cytoskeletu
- centralizace organel
- uvolnění obsahu denzních granul (ADP,ATP, serotonin)
- uvolnění obsahu α granul (fibrinogen, fibronectin, vWF)
- vystavení receptorů pro fibrinogen a fibronectin na povrchu destičky
- uvolnění kyseliny arachidonové → thromboxan A2 (mediátor agregace destiček)

Jak připravit krevní nátěr?

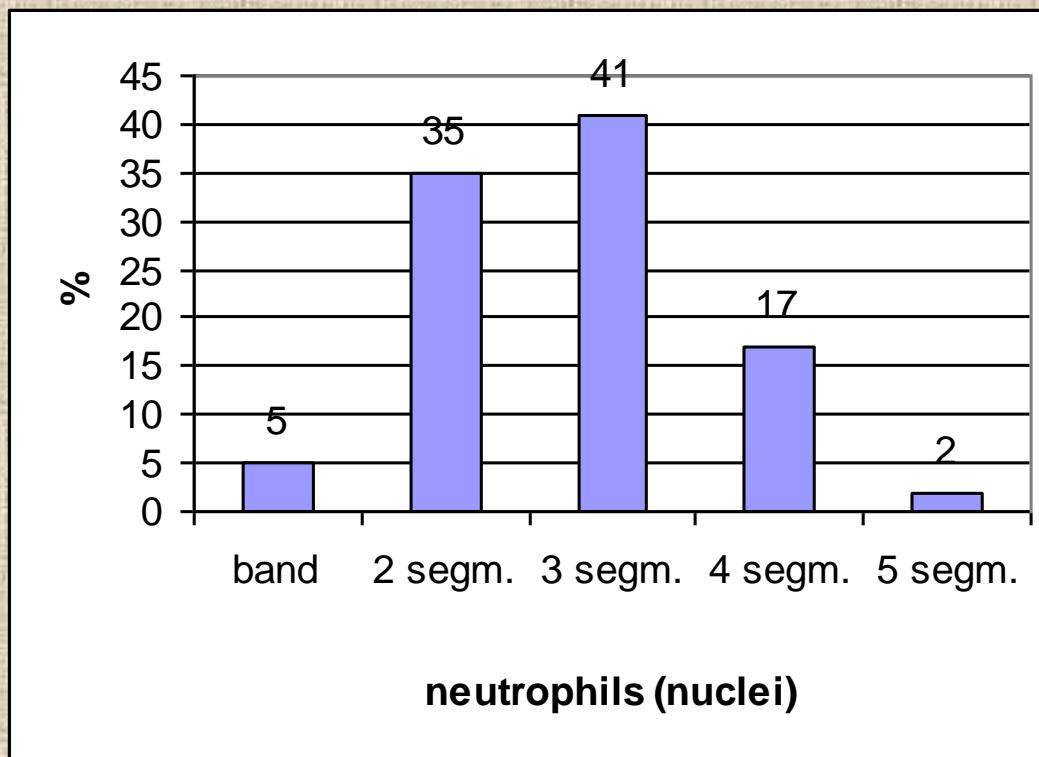

krevní nátěr fixovat (methylalkohol, 3-5 minut) a barvit (speciální panoptické barvení dle Pappenheima)

Neutrofily

- tyčky : segmenty - 4 % : 68 % → 1 : 17
- posun doleva
- posun doprava
- Hynkovo číslo – 2.7

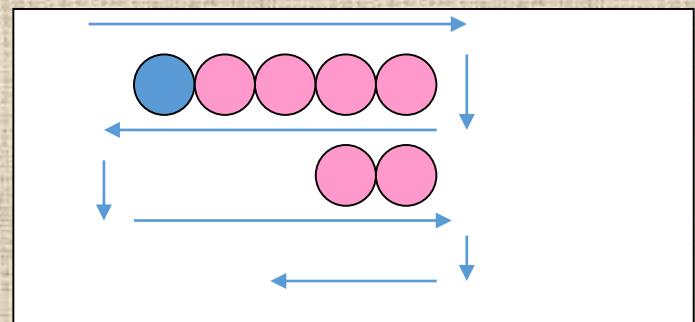
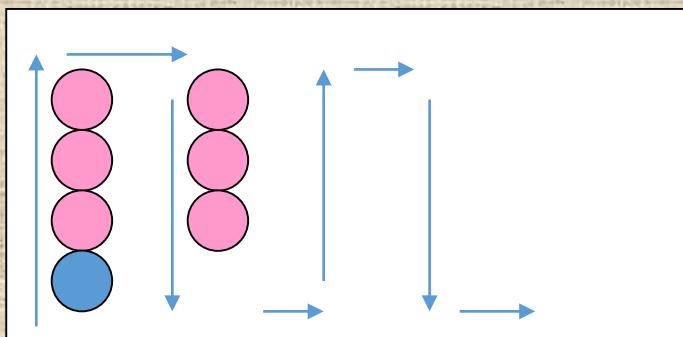

Anomálie DBOK

	↑	↓
Neutrofily	neutrofilní granulocytóza	neutrofilní granulocytopenie
Eosinofily	eosinofilní granulocytóza	eosinofilní granulocytopenie
Basofily	basofilní granulocytóza	basofilní granulocytopenie
Lymfocyty	lymfocytóza	lymfocytopenie
Monocyty	monocytóza	monocytopenie

Jak počítat DBOK?

- krevní nátěr musíte prohlížet systematicky – meandrovitě

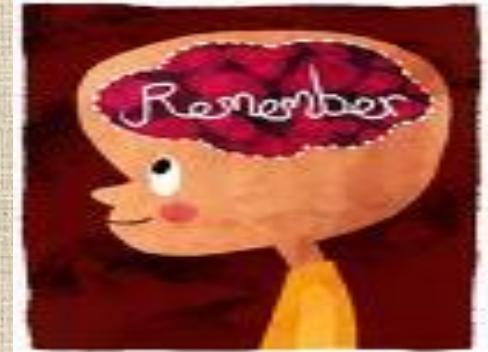
Tabulka

	1	2
Neu tyčky	/	
Neu segmenty	//	///
Eos		/
Baso		
Ly	//	////
Mono		//
	10	10

9	10	výsledky	norma
//			4 %
/	///		67 %
/	//		3 %
/			1 %
/			20 %
			5 %
10	10	100	100 %

Diferenciální bílý obraz krevní

- průměrné hodnoty

Neutrofily - tyčky	4 %
- segmenty	67 %
Eosinofily	3 %
Basofily	1 %
Lymfocyty	20 %
Monocyty	5 %
	$\Sigma = 100 \%$

HEMATOLOGIC

Bleeding time (template)	2-7 minutes	2-7 minutes
Erythrocyte count		
Male	4.3-5.9 million/mm ³	4.3-5.9 x 10 ¹² /L
Female	3.5-5.5 million/mm ³	3.5-5.5 x 10 ¹² /L
Erythrocyte sedimentation rate (Westergren)		
Male	0-15 mm/h	0-15 mm/h
Female	0-20 mm/h	0-20 mm/h
Hematocrit		
Male	41-53%	0.41-0.53
Female	36-46%	0.36-0.46
Hemoglobin A _{1C}	≤6%	≤0.06
Hemoglobin, blood		
Male	13.5-17.5 g/dL	2.09-2.71 mmol/L
Female	12.0-16.0 g/dL	1.86-2.48 mmol/L
Hemoglobin, plasma	1-4 mg/dL	0.16-0.62 mmol/L
Leukocyte count and differential		
Leukocyte count	4,500-11,000/mm ³	4.5-11.0 x 10 ⁹ /L
Segmented neutrophils	54-62%	0.54-0.62
Bands	3-5%	0.03-0.05
Eosinophils	1-3%	0.01-0.03
Basophils	0-0.75%	0-0.0075
Lymphocytes	25-33%	0.25-0.33
Monocytes	3-7%	0.03-0.07
Mean corpuscular hemoglobin	25.4-34.6 pg/cell	0.39-0.54 fmol/cell
Mean corpuscular hemoglobin concentration	31-36 % Hb/cell	4.81-5.58 mmol Hb/L
Mean corpuscular volume	80-100 μm ³	80-100 fL
Partial thromboplastin time (activated)	25-40 seconds	25-40 seconds
Platelet count	150,000-400,000/mm ³	150-400 x 10 ⁹ /L
Prothrombin time	11-15 seconds	11-15 seconds
Reticulocyte count	0.5-1.5% of red cells	0.005-0.015
Thrombin time	<2 seconds deviation from control	<2 seconds deviation from control
Volume		
Plasma: Male	25-43 mL/kg	0.025-0.043 L/kg
Plasma: Female	28-45 mL/kg	0.028-0.045 L/kg
Red cell: Male	20-36 mL/kg	0.020-0.036 L/kg
Red cell: Female	19-31 mL/kg	0.019-0.031 L/kg

Hemopoéza

denní obnova / kg

2.5×10^9 erytrocytů

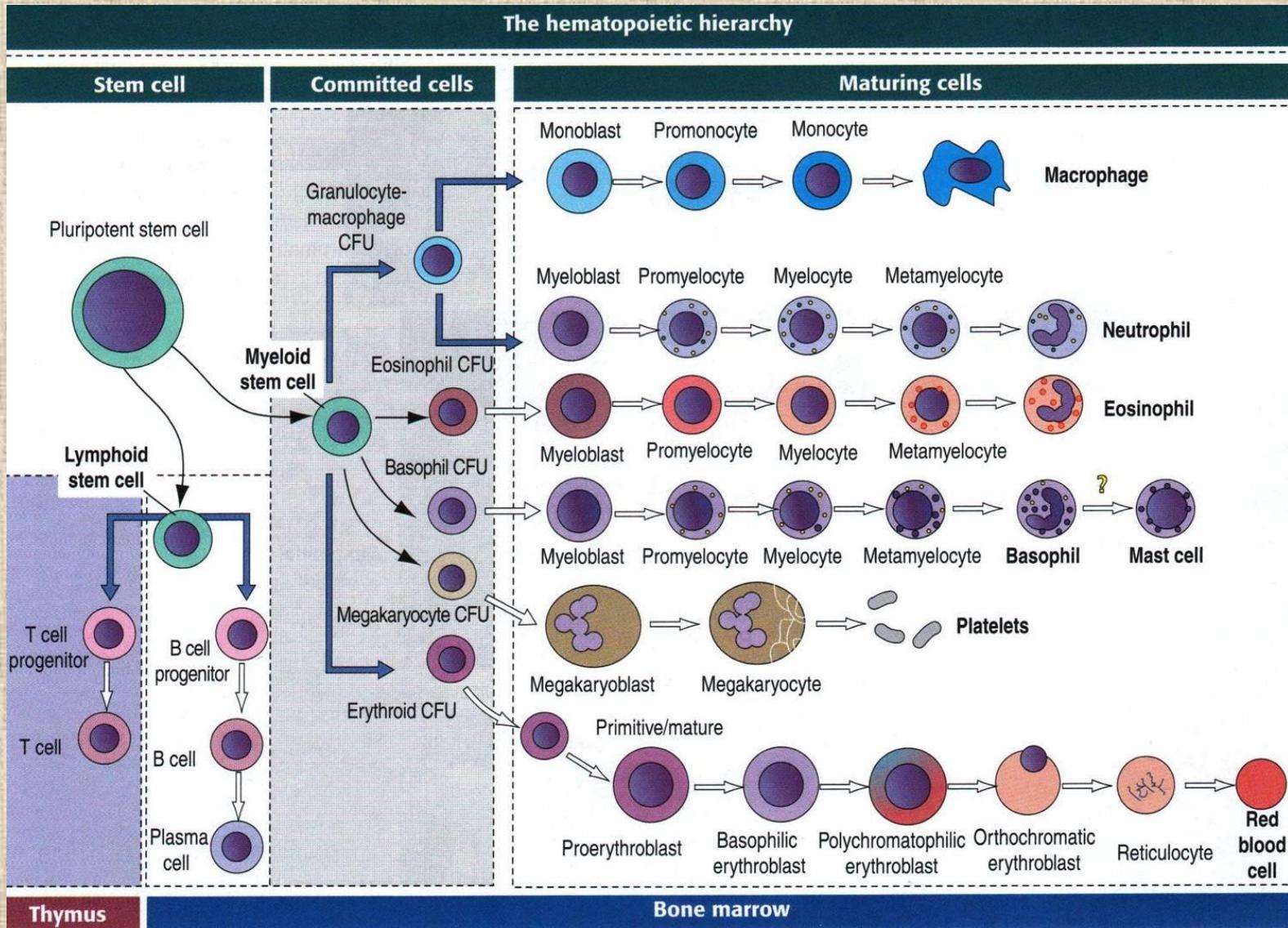
1×10^9 granulocytů

2.5×10^9 trombocytů

Všechny krvinky se vyvíjejí ze stejné pluripotentní kmenové buňky kostní dřeně /*pluripotential PHSC/ - hemopoietické kmenové buňky*

Kmenová buňka se brzy diferencuje ve dvě buněčné linie – **myeloidní a lymfoidní** /*multipotential hemopoietic stem cells – CFU-S - colony-forming unit-spleen a CFU-Ly - colony-forming unit-lymphocyte/*.

Dávají vzniknout buňkám *progenitorním*, které se diferencují v *prekursorové buňky – blasty*, které jsou už cytologicky heterogenní a dobře rozpoznatelné histologicky.

- Tvorba krevních tělisek probíhá v hemopoetických orgánech – kostní dřeň, brzlík /T-lymfocyty/, tonsily, lymfatické uzliny, bílá pulpa sleziny /B-lymfocyty/.
- Hemopoéza je aktivována a řízena hemopoetickými růstovými faktory. Nejznámější jsou erythropoetin, interleukin-3, IL-7, CSF-G /granulocyte colony-stimulating factor/, CSF-GM /granulocyte-macrophage CSF/, CSF-M /macrophage CSF/.

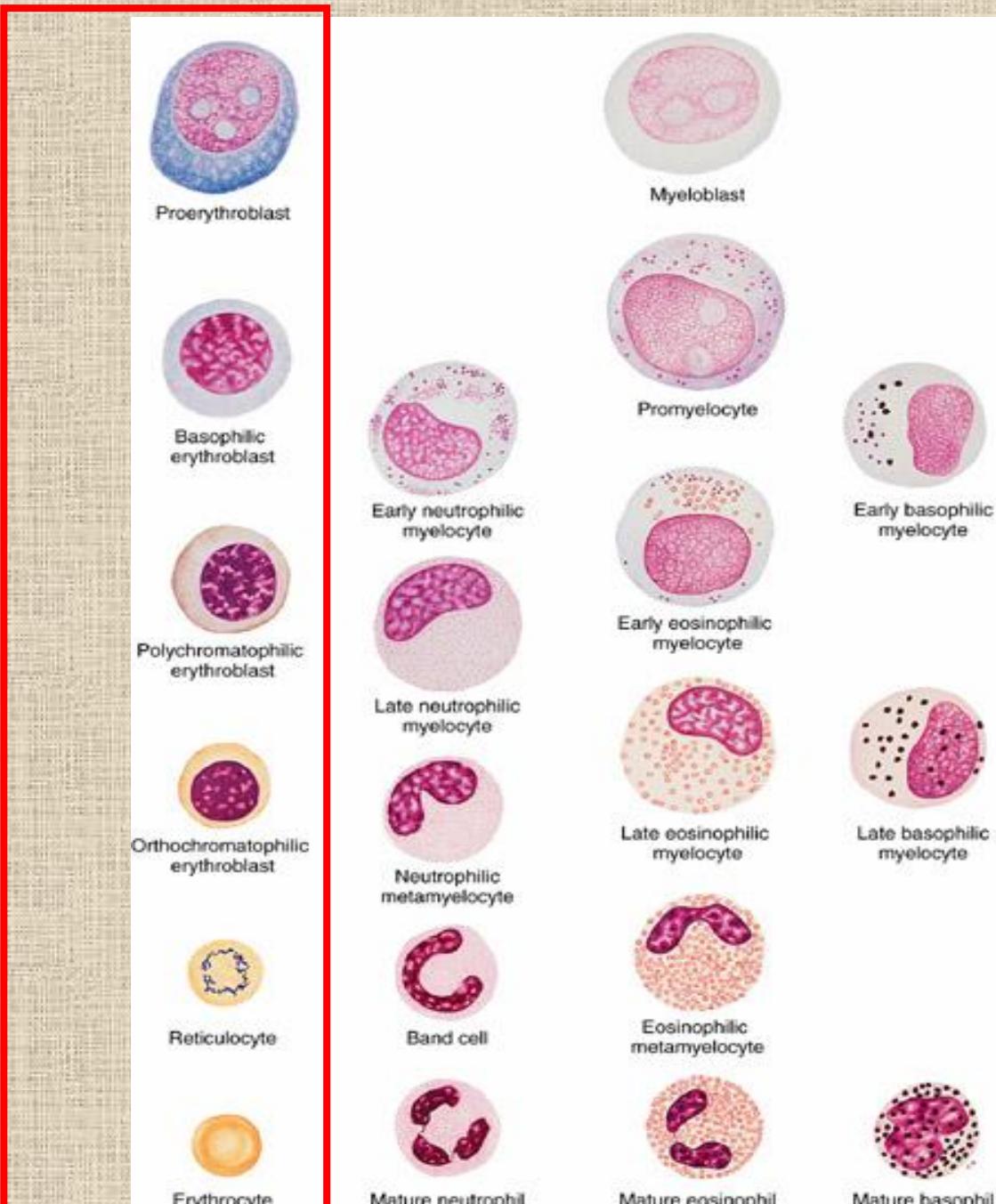
CFU-E - erythrocytes

CFU-GM – granulocyte-monocyte

CFU-L – lymphocytes

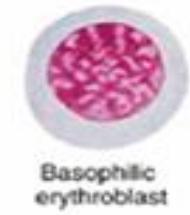
CFU-Me – megakaryocytes

ERYTROPOÉZA

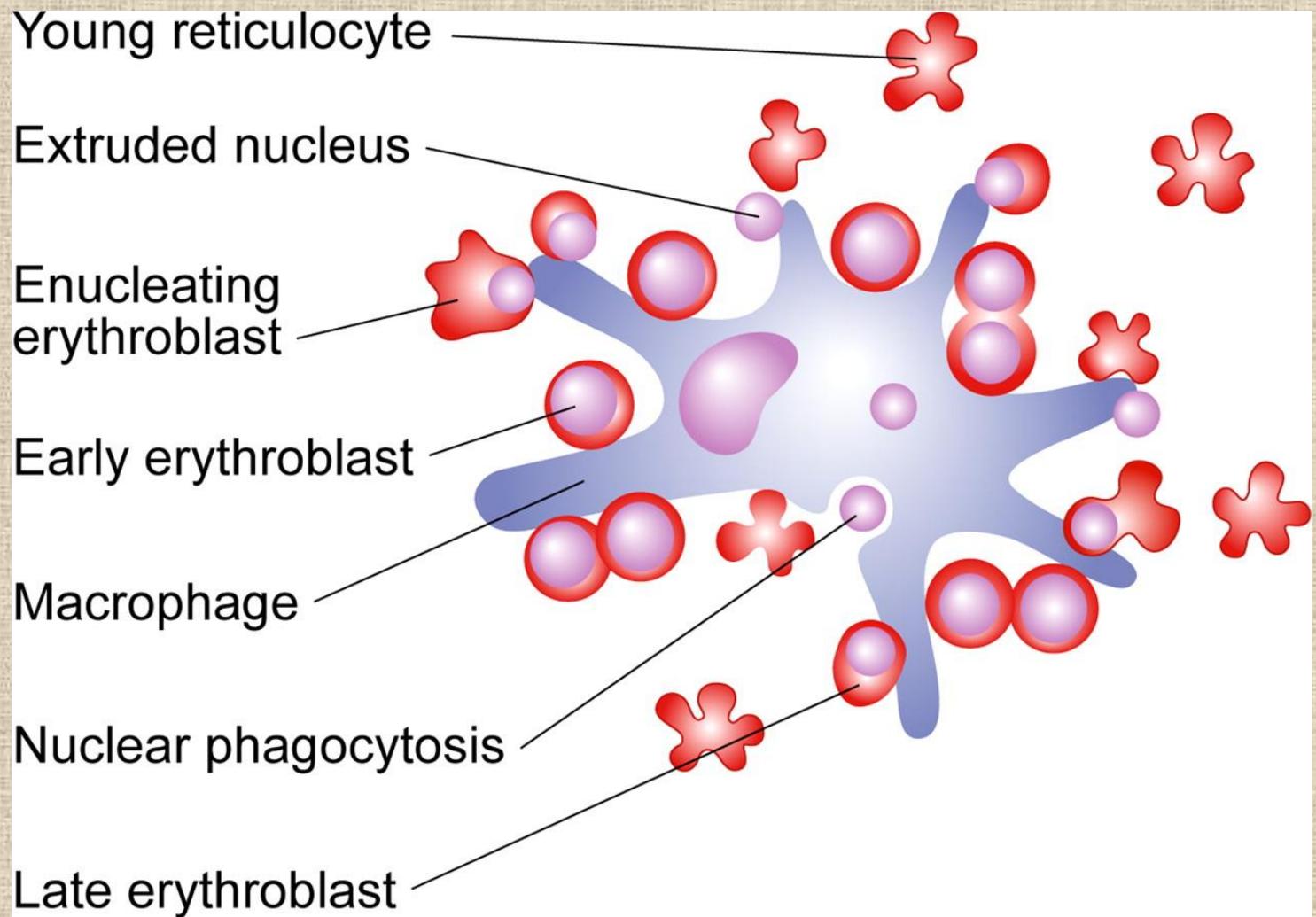

Erytropoéza

- **Proerytroblast** - 15-20 µm, velké světlé jádro s jadérky, cytoplazma basofilní /ribosomy/, patrné projasnění kolem jádra, cytoplazma vybíhá v „ouška“
- **Basofilní erytroblast** – 15-16 µm, jádro menší, tmavší, bez jadérek, cytoplazma basofilní
- **Polychromatofilní erytroblast** – 12-13 µm, zvýšená syntéza Hb /barví se eosinem → dvojitá barevná reakce cytoplazmy/
- **Ortochromatofilní erytroblast** – 9-10 µm, dále se nedělí, malé až pyknotické jádro, cytoplazma eosinofilní, enukleace jádra
- **Retikulocyt** – zbytky polyribosomů a mitochondrií – substantia retikulofilamentosa, tvoří 1-2 % ery v periferní krvi, do 48 hod dozrávají
- **Erytrocyt**

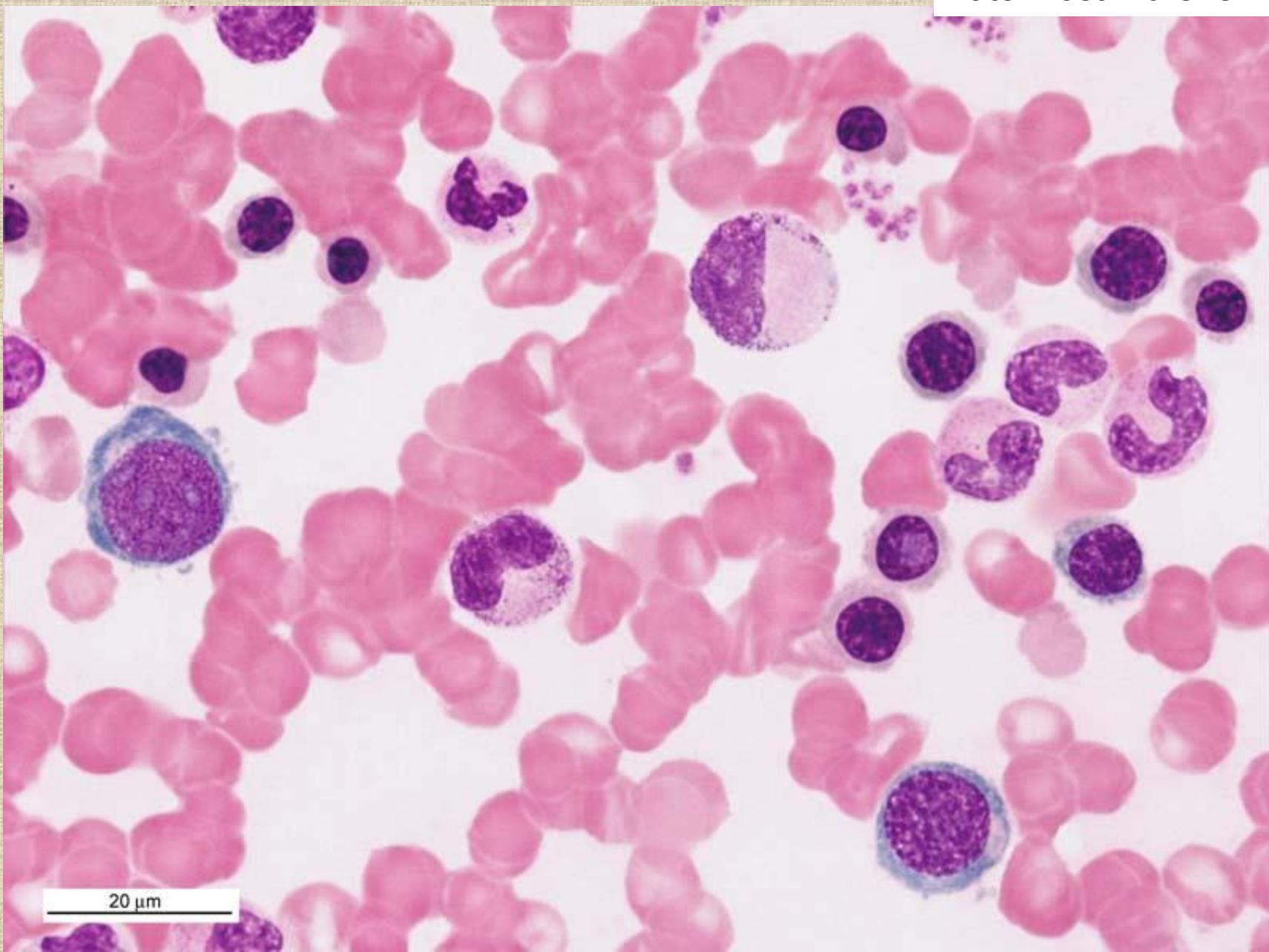
Proliferation and differentiation processes occurring within the erythroid niche

Chasis, J. A. et al. Blood 2008;112:470-478

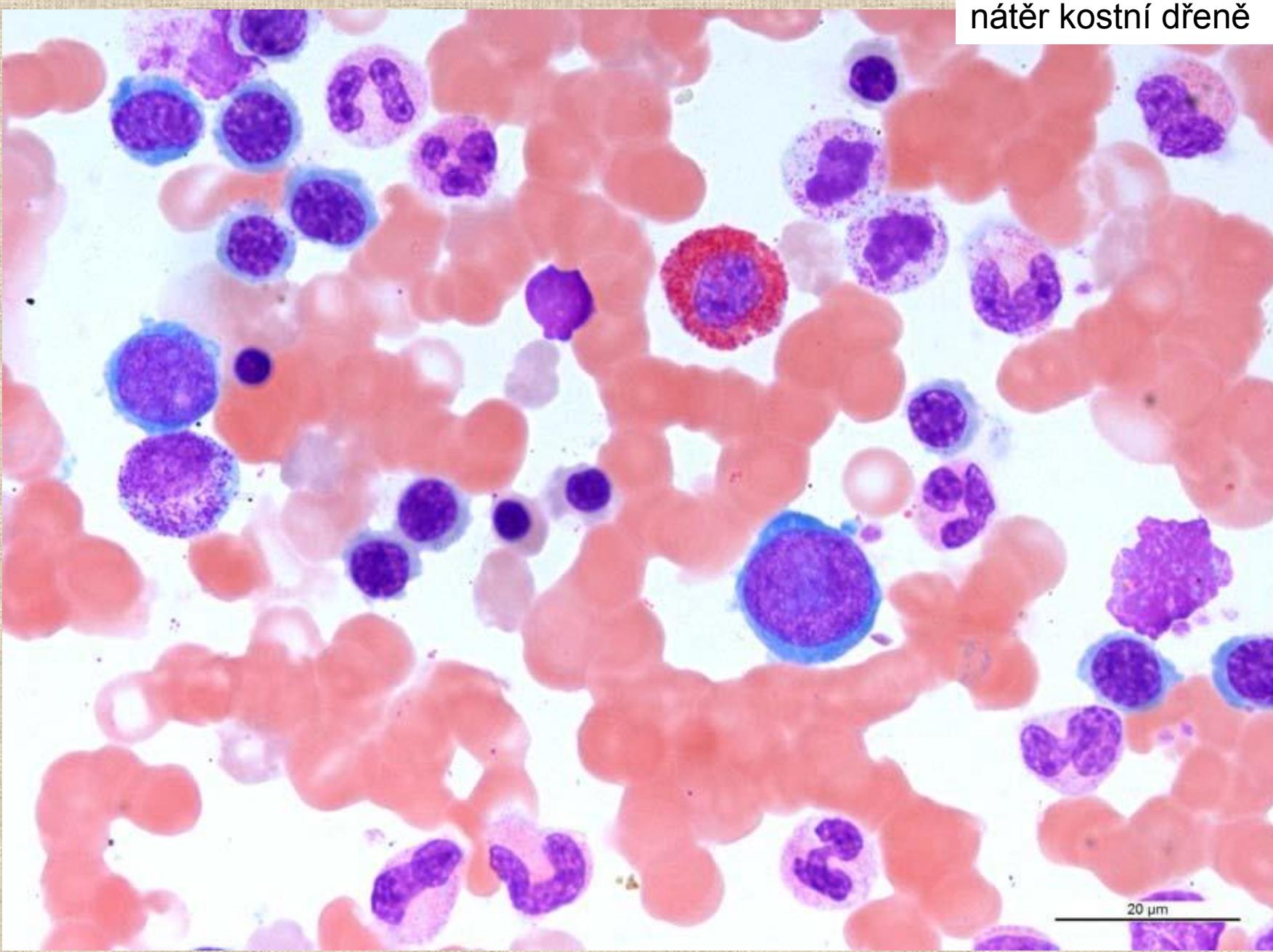
Erytropoéza (7-8 dní)

nátěr kostní dřeně

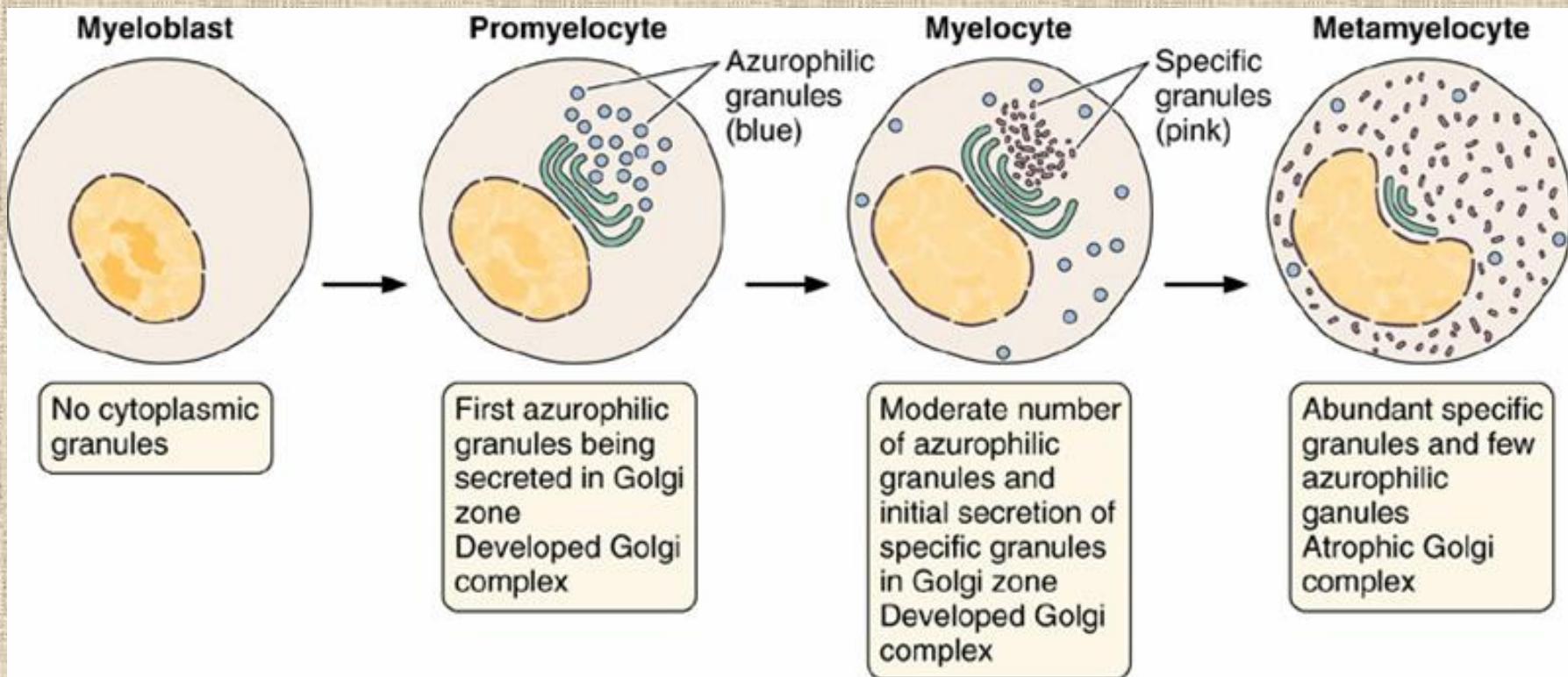

20 µm

nátěr kostní dřeně

Granulopoéza

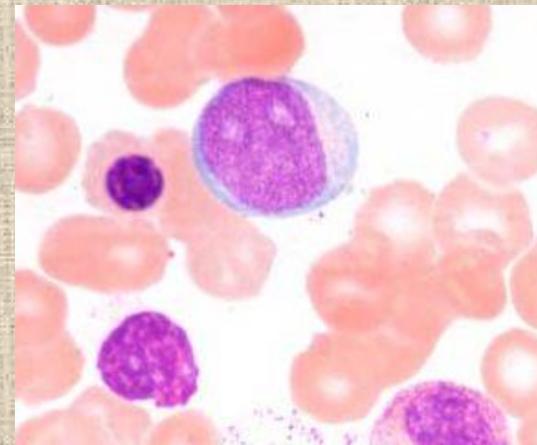

Ovale WK, Nahirney PC : Netter's Essential Histology, 2013, délka: 14 – 18 dní

Granulopoéza

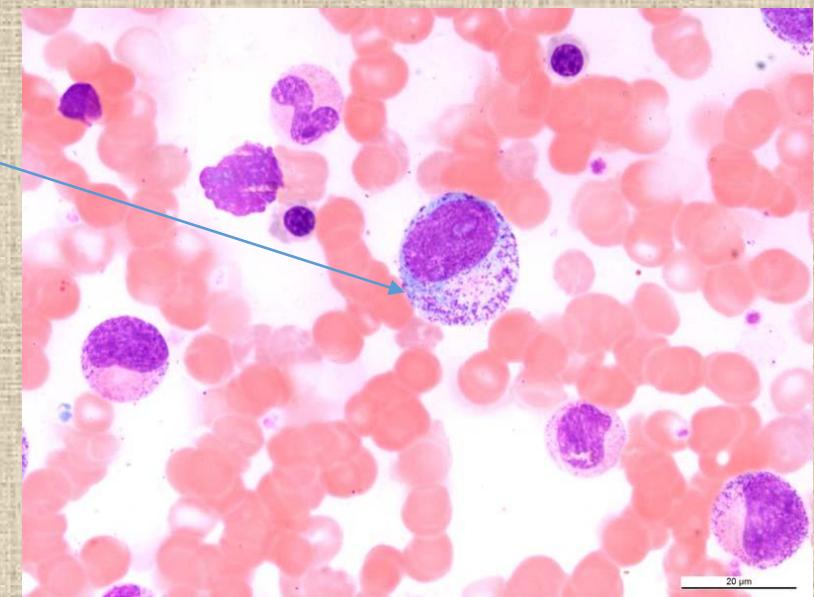
myeloblast

prekursorová buňka – 15-20 µm, jádro s jemně rozptýleným chromatinem, více jadérek, středně basofilní cytoplazma

promyelocyt

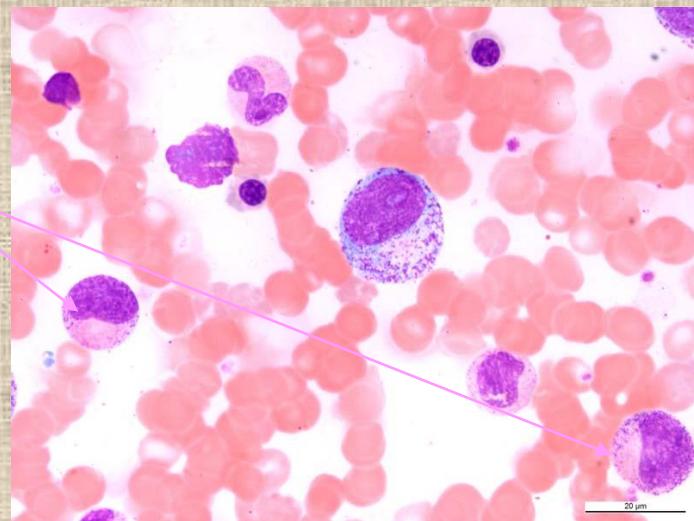
25-30 µm, oválné jádro, jadérka, azurofilní granula

Granulopoéza

myelocyt

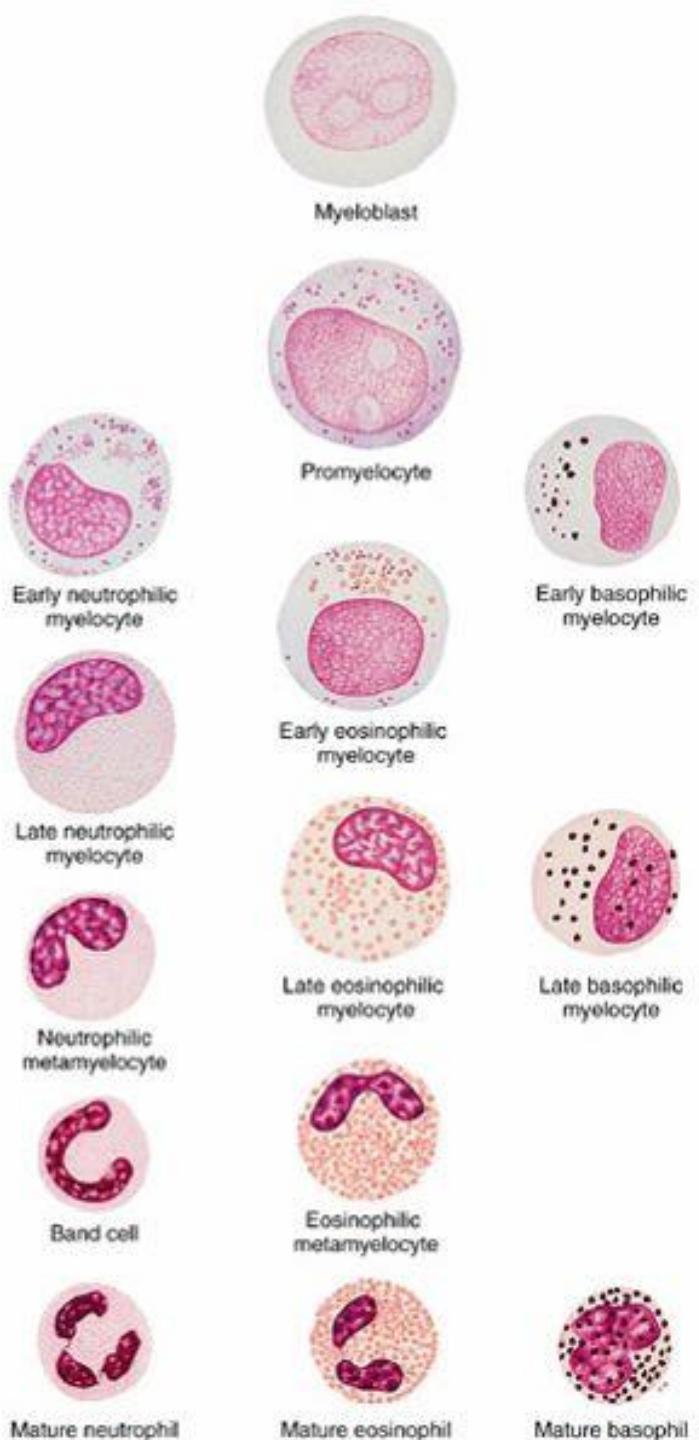
15-20 μm , jádro tvaru D, leží excentricky, bez jadérek, granula zralá – *neutrofilní, eosinofilní, basofilní*

metamyelocyt

12-14 μm , jádro tvaru tyčky nebo ledvinovité, cytoplazma jako u zralých granulocytů, zralá granula - *neutrofilní, eosinofilní a basofilní*
metamyelocyt

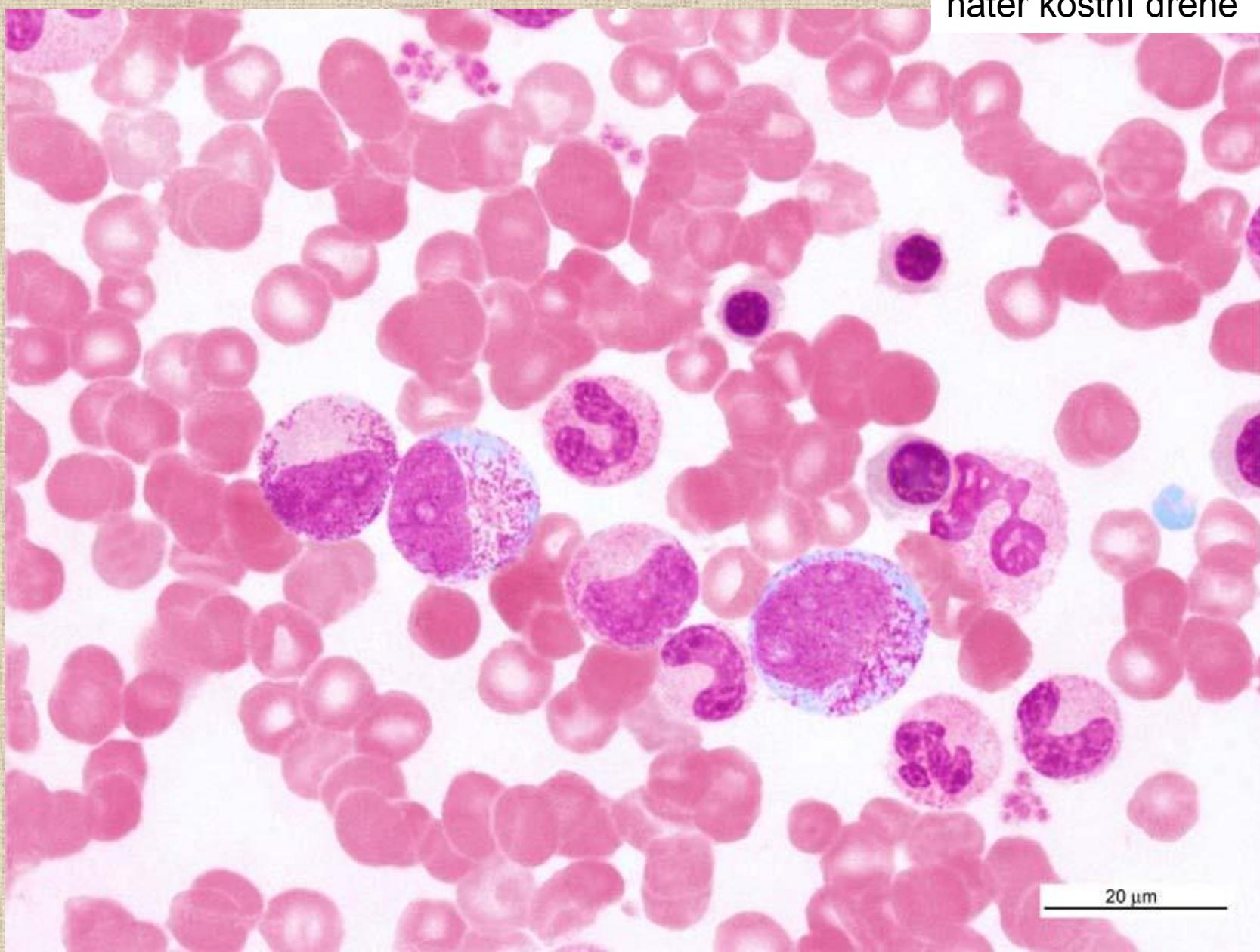
Granulopoéza

- myeloblast
- promyelocyt
- myelocyt
- metamyelocyt
- granulocyt

myelos – mícha,
dřeň (řec.)

Granulopoéza

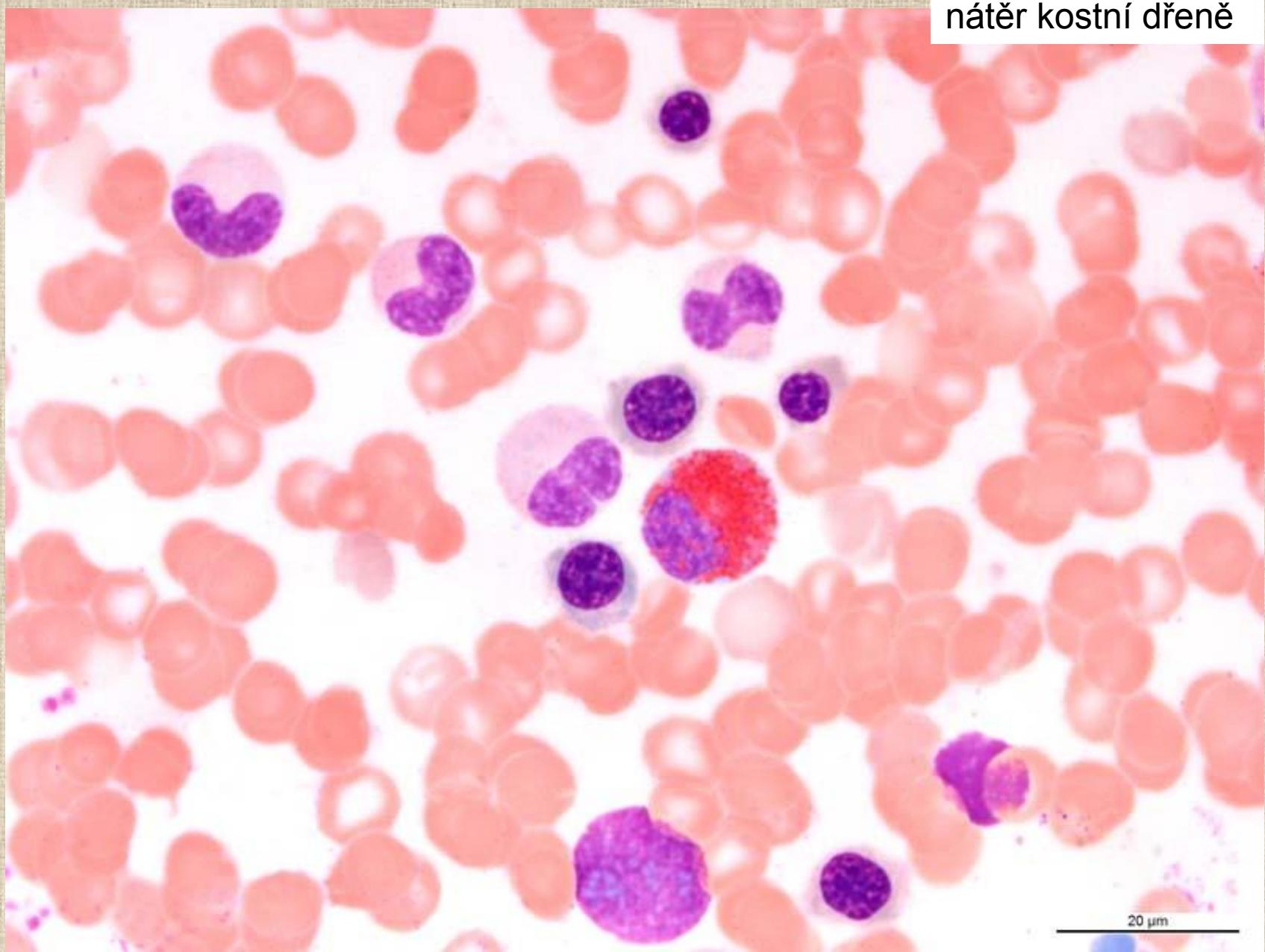
nátěr kostní dřeně

20 μm

Granulopoéza

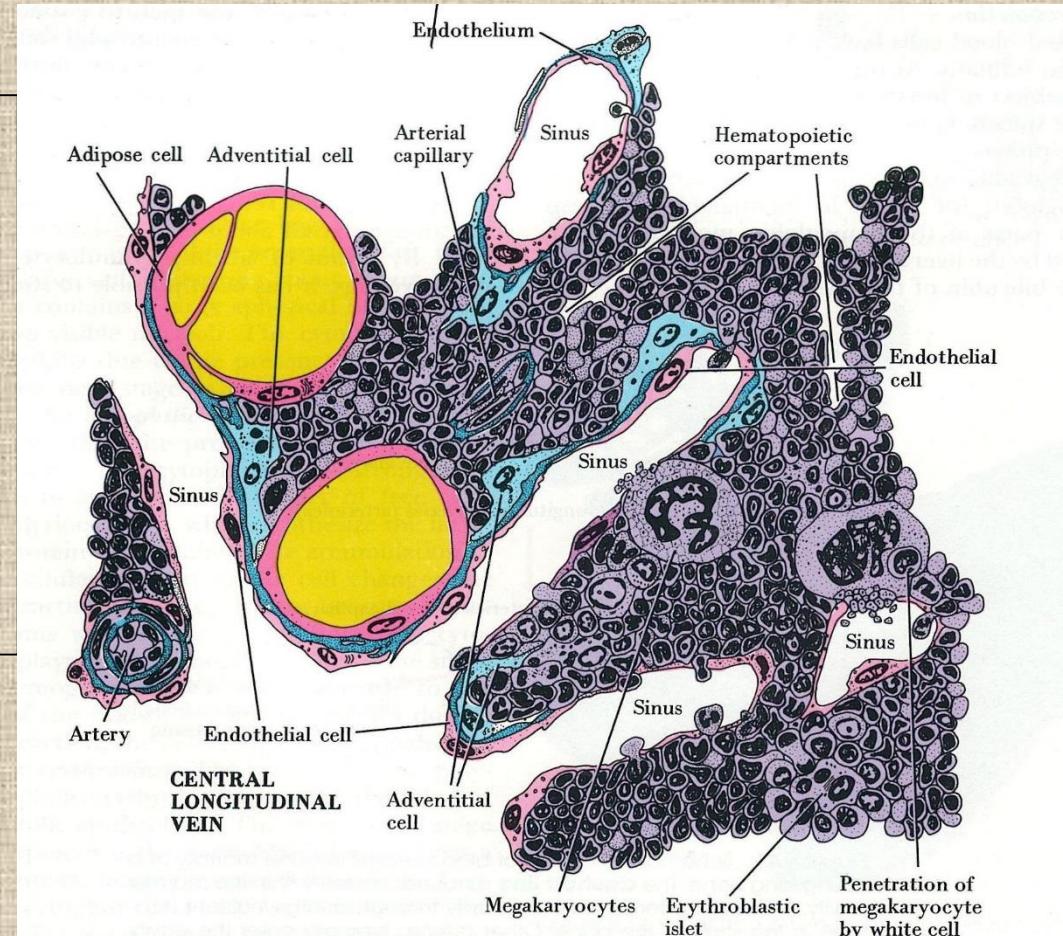
nátěr kostní dřeně

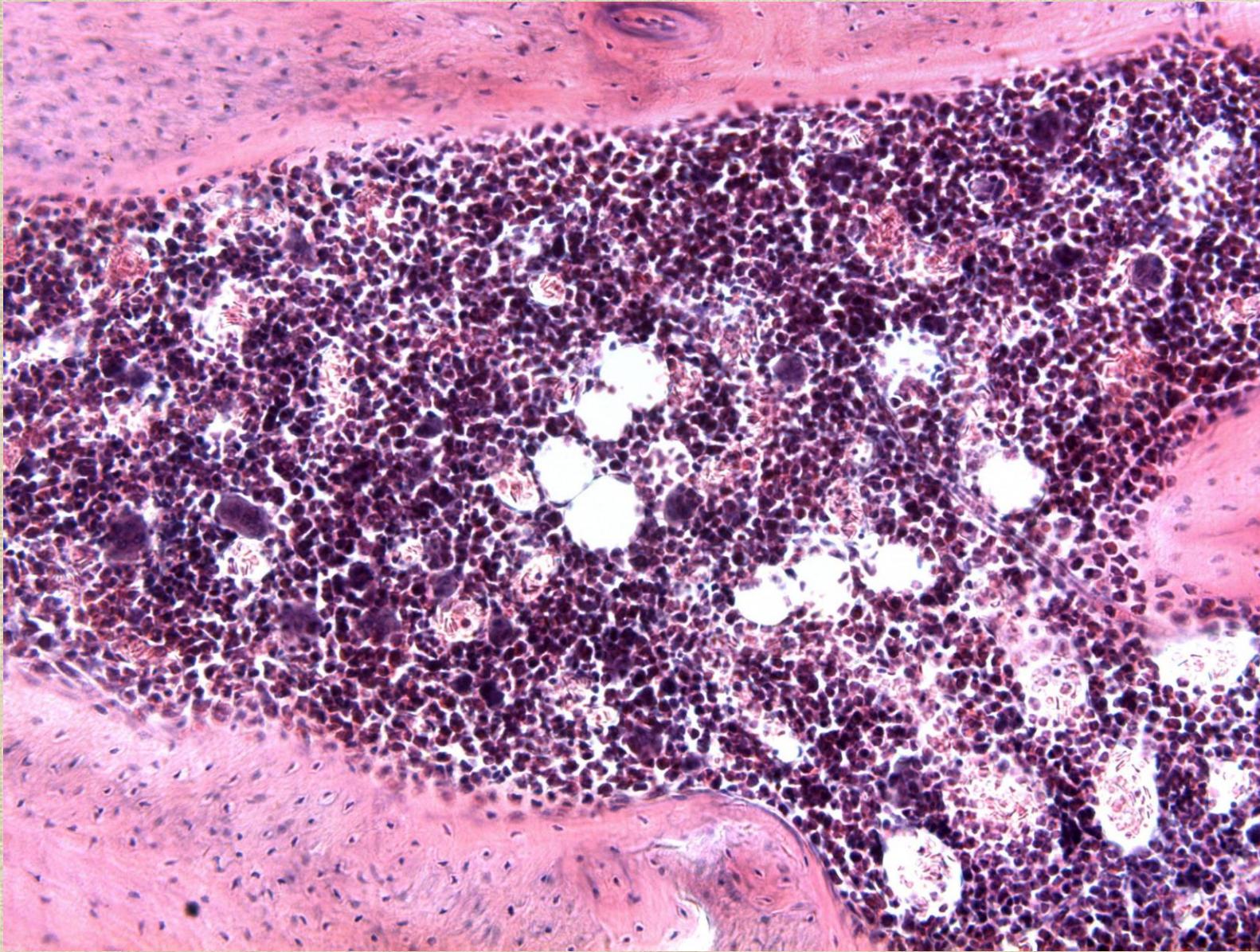
20 µm

Kostní dřeň

- stroma
  - **retikulární vazivo** – retikulární buňky, retikulární vlákna a jemná amorfní matrix
- provazce hemopoetické tkáně
- sinusoidní kapiláry

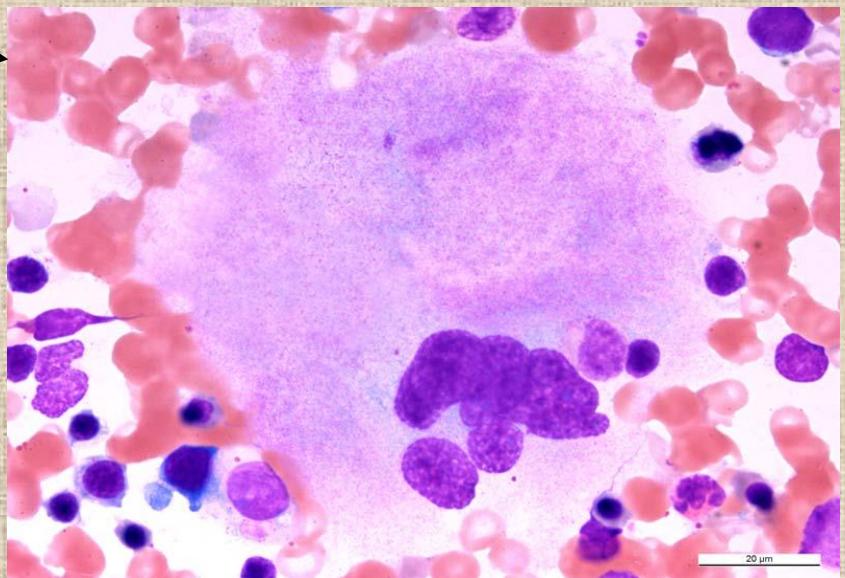
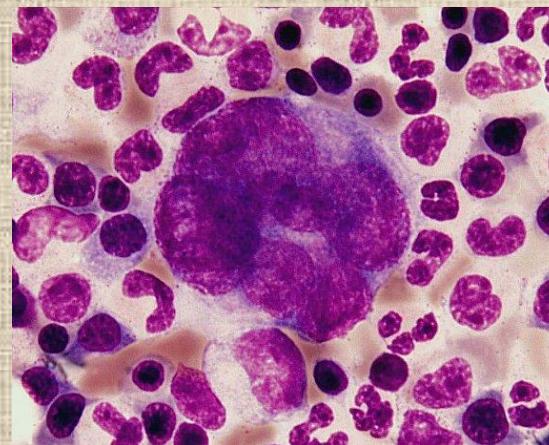
Medulla ossium rubra

Trombopoéza

- megakaryoblast
  - 15-45 μm , ovoidní jádro s jadérky, basofilní cytoplazma
- promegakaryocyt
- megakaryocyt
  - 80-150 μm ,
  - **polyploidní** (16n-64n – endomitóza) a mnohonásobně členěné jádro
  - cytoplazma basofilní,
  - demarkační membrány
  - z jednoho až 8.000 trombocytů

promegakaryocyt

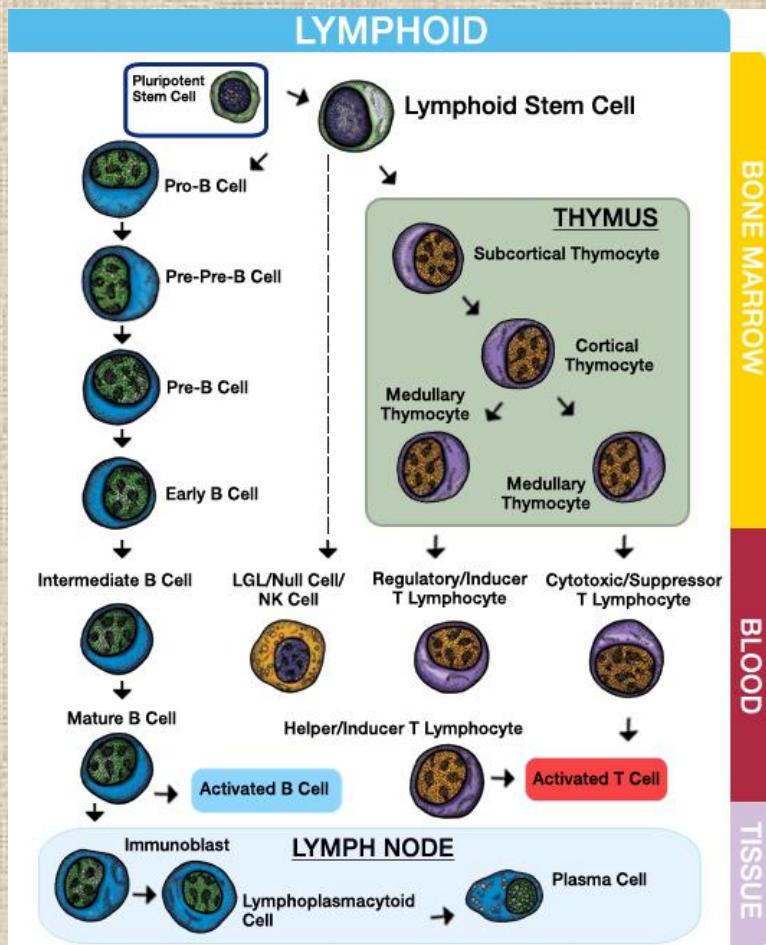

Vývoj lymfocytů

lymfoblast
prolymfcyt
lymfocyt

Vývoj monocytů

monoblast
promonocyt
monocyt

Myeloidní : erythroidní je 3:1

Cellular constitution of the red bone marrow parenchyma ^[6]			
Group	Cell type	Average fraction	Reference range
<u>Myelopoietic cells</u>	<u>Myeloblasts</u>	0.9%	0.2-1.5
	<u>Promyelocytes</u>	3.3%	2.1-4.1
	<u>Neutrophilic myelocytes</u>	12.7%	8.2-15.7
	<u>Eosinophilic myelocytes</u>	0.8%	0.2-1.3
	<u>Neutrophilic metamyelocytes</u>	15.9%	9.6-24.6
	<u>Eosinophilic metamyelocytes</u>	1.2%	0.4-2.2
	<u>Neutrophilic band cells</u>	12.4%	9.5-15.3
	<u>Eosinophilic band cells</u>	0.9%	0.2-2.4
	<u>Segmented neutrophils</u>	7.4%	6.0-12.0
	<u>Segmented eosinophils</u>	0.5%	0.0-1.3
<u>Erythropoietic cells</u>	<u>Segmented basophils and mast cells</u>	0.1%	0.0-0.2
	<u>Pronormoblasts</u>	0.6%	0.2-1.3
	<u>Basophilic normoblasts</u>	1.4%	0.5-2.4
	<u>Polychromatic normoblasts</u>	21.6%	17.9-29.2
<u>Other cell types</u>	<u>Orthochromatic normoblast</u>	2.0%	0.4-4.6
	<u>Megakaryocytes</u>	< 0.1%	0.0-0.4
	<u>Plasma cells</u>	1.3%	0.4-3.9
	<u>Reticular cells</u>	0.3%	0.0-0.9
	<u>Lymphocytes</u>	16.2%	11.1-23.2
	<u>Monocytes</u>	0.3%	0.0-0.8